

KVOPP00BCP41

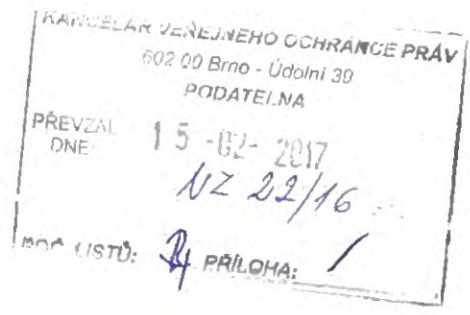
Veřejný ochránce práv

Ombudsman

Sp. zn.: 22/2016/NZ/KH, ZDVOP Klokánek Chomutov

Datum návštěvy: 10. - 11. 8. 2016

Vyjádření ke zjištěným a navrženým opatřením

Umístění ve ZDVOP

1. Právní tituly

1.1. Pobyť dítěte bez právního titulu

V případě sourozenců V.B. a R.B. jsme byli den po přijetí dětí informováni telefonicky pracovníci OSPOD, že otec navštívil na výzvu pracovníci OSPOD a tam do protokolu z jednání vyjádřil svůj souhlas s umístěním dětí. Pracovnice našeho zařízení pochybila, když o tomto telefonátu nepořídila sociální záznam a nevyžádala si potvrzení od pracovníci OSPOD k doplnění do našeho spisu. Souhlas s umístěním dětí v Klokánku, který zapsal otec při návštěvě OSPOD na formulář, který pracovníci později zaslala našemu zařízení s datem 1. 8. 2016, nevznikl z naší iniciativy.

Opatření 1) Důslednější pořizování záznamů při vedení spisové dokumentace a ověřování právního titulu pro umístění každého dítěte.

Vyžádání kopie protokolu o jednání s otcem ze dne 26. 7. 2016 ze spisové dokumentace OSPOD.

1.2. Záonné náležitosti dohody

Stanovení výše příspěvku za pobyt dítěte

Pokud uzavíráme dohody s rodiči a během uzavírání dohody nám rodič sdělí, že jeho příjem je buď žádný či na hranici životního minima, vycházela jsem v dobré víře ze znění § 42d zákona o sociálně právní ochraně dětí, že příspěvek se na žádost osob uvedených v § 42b odst. 1 nebo z podnětu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc sníží nebo nevyžaduje, jestliže po zaplacení příspěvku by jejich příjem nebo příjem jejich rodiny poklesl pod součet částky životního minima. A do dohody jsem kolonku o výši příspěvku se souhlasem rodiče/zákonného zástupce nevyplnila s tím, že částka bude stanovena dodatečně po doložení příjmu.

U dítěte R.H. jsme matku žádali o doložení příjmů při sepsání dohody, následně jsme ji během telefonického rozhovoru dne 9. 6. 2016 znovu upozornili na nutnost doložení potvrzení o příjmu. Matka slíbila, že potvrzení doloží co nejdříve. Dne 12. 8. 2016 sociální pracovníci zařízení telefonicky ověřila na ÚP, že matka pobírá dávky životního minima a požádala pracovníci ÚP o potvrzení této skutečnosti. Na základě tohoto zjištění provedla do spisu dítěte záznam o tom, že příspěvek na péči nebyl matce stanoven vzhledem k nízkým příjmům.

U dítěte K.K. jsme postupovali obdobným způsobem s tím, že matka na výzvu k doložení potvrzení o příjmech reagovala (po urgencích) a 28. 6. 2016 doložila potvrzení o hmotné nouzi a téhož dne byl do spisu dítěte pořízen záznam, že příspěvek na péči se jí nestanovuje.

Upravení kontaktu dítěte se třetími osobami

Při uzavírání dohody se zákonným zástupcem dítěte se vždy dotazujeme, zda chce vymezit okruh osob, které mohou dítě navštěvovat v zařízení. Pokud rodič nechce, ponecháváme políčko prázdné.

Opatření 2) Okamžitě po obdržení Vaší zprávy a Vašem doporučení uvádíme do dohod podstatné náležitosti, dle Vašeho doporučení.

Opatření 3) Dítě K.K. bylo přijato na základě dohody s matkou uzavřené přímo v kanceláři OSPOD v Bílině. V dohodě s matkou nebyl uveden čas přijetí. Dítě jsem přebírala osobně a čas přijetí jsem opomněla do dohody doplnit. Na hlášení o přijetí dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je uveden čas 10,00 hod. Ze záznamu z deníčku dítěte, který vedeme, je zjevné, že do zařízení jsme dojeli a dítě předávali tetě v 11,00 hod. Čas od 10,00 hod do 11,00 hod. dítě strávilo na cestě do zařízení.

1.3. Znění dohody v rozporu s účelem zákona o sociálně-právní ochraně dětí

V dohodě o umístění dítěte uvádíme, že „ v případě výchovné nevladatelnosti dítěte nebo jiných závažných důvodů je zařízení oprávněno dohodu o svěřeni dítěte okamžitě zrušit.“ Formulace je skutečně nešťastná a nikdy jsme k takovému opatření nepřistoupili. Proto toto ustanovení měníme a zároveň provedeme změny ve specifikaci „jiné závažné důvody“.

Nápravná opatření zařízení:

Opatření 4) Měníme dohodu a vypouštíme z ní výše uvedené ustanovení.

Opatření 5) V upravené dohodě specifikujeme „jiné závažné důvody“.

2. Dlouhodobé umístění dětí

2.1. Délka pobytu

Dítě T.M. bylo rozsudkem OS v Chomutově ze dne 21. 8. 2013 předáno do péče našeho zařízení. Vzhledem k tomu, že řízení bylo skončeno do 31. 12. 2013 mohlo dítě zůstat v zařízení po dobu 3 let. Dítě bylo v srpnu 2013 nahlášeno do registru náhradní rodinné péče. V dubnu 2016 byla uspořádána případová konference, na které bylo jednáno o situaci dítěte, na kterou se matka nedostavila. Vzhledem k tomu, že matka o dítě neprojevovala opravdový zájem, následně kolizní opatrovník navrhl soudu nařízení ústavní výchovy dítěte. Dne 4. 5. 2016 proběhlo u OS jednání ve věci nařízení ústavní výchovy, které bylo odročeno za účelem poskytnout matce lhůtu k realizaci častého styku s dítětem. Vzhledem k tomu, že matka dle soudu tuto lhůtu nevyužila dostatečně, byla rozsudkem OS nad dítětem nařízena ústavní výchova. Tento rozsudek nabyl právní moci 12. 12. 2016. V současné době je dítě umístěno v DD [REDAKCE]

Opatření 6) Budeme pravidelně vyhodnocovat, zda trvají důvody pro umístění dítěte v našem zařízení a budeme o tom pořizovat záznam do spisové dokumentace dítěte. Naše hodnocení budeme dále konzultovat s pracovníky OSPOD a začleňovat je do IPOD.

Opatření 7) Dítě P.B. bylo přijato do našeho zařízení pro týrání ze strany pěstounky a otce. Dítě mělo po celou dobu pobytu v zařízení očekávání, že se chování rodičů změní. V určitých intervalech se vždy pokoušelo hovorem s rodinou ověřit toto očekávání. Bohužel hovory ve většině případů končily verbálním napadáním dítěte, osočováním z toho, že dítě pracovním zařízením nebo OSPOD sděluje informace, které rodiče očerňují. Když rodina podala žádost o prázdninový pobyt dítěte v místě jejich bydliště, dítě samo přišlo se žádostí, že na pobyt jet nechce, protože se rodičů bojí. Z výše uvedených důvodů jsme se o návrat dítěte do rodiny nepokoušeli a zájem pěstounky se omezil na jediný kontakt se zařízením. Dotazovala se, zda jsme na ni podali trestní oznámení pro týrání. Dítě se záhy upnulo k přání získat novou rodinu. Proto jsme iniciovali včasné zařazení dítěte do registru NRP. Bohužel až do přemístění dítěte do DD se nepodařilo pro dítě vytipovat pěstounskou rodinu.

Opatření 8) Zařízení respektuje krátkodobý charakter péče. V případě dítěte T.M. bylo postupováno v souladu s rozhodnutím soudu a s přihlédnutím k adaptaci a možnostem dítěte. V současné době jsou všechny děti v zařízení umístěny na žádost OSPOD na 6 měsíců a v případě, že se situace v rodině dítěte zlepšuje a dává možnost na návrat dítěte do rodiny na max. 12 měsíců.

3. Zastupování dítěte

3.1. Souhlas s úkony

Opatření 9) Zařízení okamžitě upustilo od praxe udělování obecných souhlasů s úkony ze strany zákonného zástupce ve prospěch zařízení.

Opatření 10) Zařízení nezastupuje dítě v záležitostech významných jako je určení místa bydliště, volbu vzdělání po ZŠ ponecháváme na rozhodnutí rodičů a přání dítěte. Zajišťujeme předškolní vzdělávání pro děti v posledním roce před nástupem do ZŠ, zápis dítěte do ZŠ a zapsání do první třídy v případě, že je dítě v této době umístěno v našem zařízení a to vždy v součinnosti s rodičem, pokud je se zařízením v kontaktu a je nám známa jeho adresa, v opačném případě jsme využívali informovaný souhlas, který jsme na základě Vašeho doporučení zrušili. Napříště tedy nejprve využijeme všech možností rodiče kontaktovat (obsílka, kontakt s OSPOD, kontakt s příbuznými a zřízení opatrovníka ad hoc).

3.1.1. Souhlas s převedením dítěte k pediatrovi Klokánku

Pokud přijímáme dítě do zařízení a jeho pediatr je dostupný, ponecháváme dítě vždy v jeho péči. V praxi se setkáváme často s případy, že migrující rodina často mění pediatra a velmi často s dítětem dochází k lékaři jen velmi sporadicky. Opakovaně jsme řešili situaci, kdy dítě jeho pediatr neviděl několik měsíců a jeho zdravotní dokumentaci bylo třeba vyhledat dotazy u několika pediatrů. Běžně zajišťujeme u dítěte doplnění očkování, většina dětí i starších nikdy nenavštívila stomatologa.

Na prvním místě máme vždy zájem dítěte a nedostatečnosti v péči doplňujeme ve spolupráci s pediatry a dalšími specialisty.

Opatření 12) Pokud je to v zájmu dítěte a dovolí to provozní možnosti zařízení, ponecháváme dítě v péči stávajícího pediatra.

Opatření 14) Na souhlasu matky byl uveden datum den před podepsáním dohody, k této skutečnosti došlo chybou zapisující.

V případě dítěte K.K. jsme přistoupili k převedení dítěte k pediatrovi Klokánku, protože pro dovážení dětí do vzdálenějších míst není možné zajistit personálně. Teta, která pečuje o dítě, má na starost další tři, pro které by bylo nutné po dobu vyšetření a cesty zajistit náhradní pracovníci. Jeden automobil zařízení zajišťuje dopravu dětí do školy a školky, druhý běžné záležitosti jako jsou nákupy,

vyšetření dětí, kontakty s úřady a spolupracujícími organizacemi. Vedle těchto provozních obtíží vidíme jako mnohem konformnější pro dítě pokud zejména v případě akutních potíží nemusí trávit hodinu na cestě k lékaři a zpět.

3.1.2. Souhlas úpravou vlasů dítěte

Opatření 11, 13) Nikdy neopomíjíme názor dítěte na úpravu jeho účesu. Do zařízení dochází kadeřnice, která dětem vlasy upravuje. Pokud jsou děti velmi malé, upravujeme pouze délku jejich ofiny tak, aby jim nesahala do očí. Souhlas rodiče byl zrušen, viz výše. Mnohem větší problém máme s některými rodiči, kteří v době vycházky nechají dítě ostříhat dohola.

3.2. Zastupování dítěte při odkladu školní docházky a při přijetí do základní/mateřské školy
Pokud škola v době zápisu dítěte doporučí odklad školní docházky, je vyžádáno vyšetření v PPP a to může žádat a výsledek obdržet pouze zákonný zástupce. Běžně tedy tuto kompetenci ponecháváme na zákonném zástupci dítěte.

Opatření 15,16) Zařazení do MŠ a převedení dítěte do ZŠ, pokud nebylo možné ponechat dítě v jeho dosavadní škole, jsme řešili souhlasem zákonného zástupce. Ten byl okamžitě po obdržení Vaší zprávy zrušen a nadále postupujeme dle Vašeho doporučení.

Opatření 17) Dítě K.K. jsme převedli do ZŠ [REDAKCE] zejména proto, že matka sama na původní škole žádala o přeřazení na jinou školu [REDAKCE] pro údajnou šikanu dítěte.

Změnu jsme provedli měsíc před koncem školního roku pro předpoklad, že dítě u nás bude vzhledem k nástupu protialkoholní léčby matky i po prázdninách pokračovat ve školní docházce. Tento předpoklad se naplnil.

Pobyt dítěte v zařízení

4. Příjem dítěte

Opatření 18) Příjmu dítěte P.K., který ve zprávě popisujete jsem byla po celou dobu osobně přítomna společně se sociální pracovníci. Žádná z nás nesdělila dítěti: „že si je máma na druhý den ráno vyzvedne“. O matkách dětí, zejména těch malých, jak tomu bylo v tomto případě, vždy mluvíme jako o maminkách. Dítě bylo rozrušené a vzhledem k tomu se samo ujišťovalo, že si pro něj maminka přijde. Z naší strany padlo pouze ujištění, že až se maminka uzdraví (před zraky dítěte byla odvezena do nemocnice), přijde si pro ně.

5. Pobyt dítěte mimo zajištění

5.1. Podmiňování pobytu dítěte mimo zařízení souhlasem OSPOD

Opatření 19) Nepodmiňujeme u dětí umístěných v zařízení na základě žádosti OSPOD se souhlasem zákonného zástupce a dohody se zákonným zástupcem souhlasem OSPOD pobyt dětí mimo zařízení.

5.2. Vydávání správního rozhodnutí v případě zamítnutí žádosti o povolení pobytu mimo zařízení

Opatření 20) V současné době zpracováváme metodiku pro zahájení správního řízení ve věci výše uvedené.

5.3. Zákaz vycházky

V případě dítěte E.S., kdy nebyla umožněna dítěti vycházka s matkou proto, že návštěva nebyla předem domluvena, sdělují následující. Teta, která návštěvu dítěti neumožnila, učinila tak ze svého

vlastního rozhodnutí. Byla za tento přestupek pokárána a později pro další nedodržování provozního řádu propuštěna. Situaci jsem následně řešila osobně s matkou dítěte. Za chybu pracovnice jsem se jí omluvila.

Opatření 21) V praxi běžně funguje, že pokud si návštěvu rodič či zákonný zástupce nedomluví předem, kontaktují mne tety na pohotovostním mobilu a následně je návštěva realizována.

Pomoc dítěti a rodině

6. Multidisciplinární spolupráce

6.1. Psychologická péče

Opatření 22, 23, 24, 25) Pokud je dítě do zařízení přijato s podezřením na syndrom CAN, snažíme se vždy zajistit co nejdříve psychologické vyšetření a případně i následnou péči psychologa. Bohužel v celém regionu je počet dětských psychologů nedostatečný. Pokud dítě objednáme bezprostředně po přijetí, pohybují se termíny objednání od 3-6 měsíců. Vzhledem k této skutečnosti se snažíme osobními intervencemi vždy zajistit vyšetření dítěte dříve a ve většině případů se nám to podaří. Nicméně vyšetření bezprostředně po přijetí je velmi problematické. Zařízení se snaží najít řešení uzavřením dohody o provedení práce přímo s konkrétním psychologem. Ovšem ani ten není většinou schopen zajistit vyšetření a následnou péči bezprostředně po přijetí dítěte, protože má svou vlastní praxi. Z výše uvedeného vyplývá, že z tohoto důvodu je náročné zajistit i následnou péči psychologa a spolupráci se zařízením a proto vycházíme z doporučení psychologů i v případě výchovných problémů s dětmi. Během pravidelných porad zaměstnanců řešíme vždy situace jednotlivých dětí a hledáme společně řešení. Případně využíváme pomoc střediska výchovné péče v našem městě, konzultací s pracovníky PPP, pokud je tam dítě vedeno.

Pokud by bylo v silách VOP zlepšit tuto situaci, budeme, vzhledem k možnosti včasné pomoci našim dětem, velmi rádi.

7. Spolupráce ZDVOP s OSPOD

7.1. Individuální plán ochrany dítěte

Opatření 26, 27) Ihned po návštěvě pracovníků VOP jsme nakontaktovali pracovnice OSPOD, které mají v péči děti umístěné v našem zařízení a domluvili jsme užší spolupráci na vedení IPOD. Tvoříme metodiku, která by co nejefektivněji propojila IP zařízení s IPOD OSPOD. V současné době hledáme co nejfunkčnější model spolupráce.

7.2. Individuální plán rozvoje dítěte

Individuální plán dítěte P.B. беру jako své osobní pochybení, kdy jsem nezajistila dostatečnou kontrolu formulace stanovených cílů.

Opatření 28,29) V současné době vyjednávám proškolení tet a sociálních pracovníků ve věci sestavování individuálních plánů dětí. Zároveň zavedeme pravidelné porady s klíčovými pracovníky, které budou řešit konkrétní dítě v péči jednotlivých zaměstnanců. Mimo to, jak je uvedeno výše tvoříme metodiku, která by co nejefektivněji propojila IP zařízení s IPOD OSPOD. V současné době hledáme co nejfunkčnější model spolupráce. Pokud se podaří zlepšit spolupráci s dětskými psychology, rádi bychom je zapojili.

7.3. Záznamy o komunikaci s OSPOD

Opatření 30,31) Vzhledem k tomu, že během závěrečného pohovoru s pracovníky VOP nám byly nedostatečné sociální záznamy o kontaktech s pracovníky OSPOD vytknuty, ihned po návštěvě jsme v rámci pracovní porady stanovili pravidla pro pořizování sociálních záznamů o všech relevantních kontaktech s OSPOD do spisu dítěte. Vedle komunikace s OSPOD vedeme pravidelně záznamy i o kontaktech s ostatními institucemi.

7.4. Návštěvy OSPOD (frekvence, zaměření návštěv)

Návštěvy pracovníků OSPOD probíhají tak, jak je uvedeno ve Vaší zprávě. Pracovnice OSPOD provádějí ve většině případů pohovor s dítětem bez přítomnosti sociální pracovníce. Pracovnice OSPOD vždy přináší dětem malý dáreček. Během následného pohovoru mezi sociálními pracovníky OSPOD a zařízení dochází k výměně informací o dítěti. Ze strany zařízení dáváme pracovníkům OSPOD možnost nahlédnout do výpisů z deníčků tet a v případě, že mají zájem, pořizujeme pro ně kopii těchto výpisů. Vždy probíráme současnou situaci dítěte. Velmi často je jednání s pracovníky OSPOD přítomna i druhá sociální pracovníce.

Opatření 32, 33) O návštěvách a jejich obsahu budeme nadále pořizovat pečlivější záznamy do spisů dítěte.

8. Pomoc rodině

8.1. Práce s rodinou

Opatření 34, 35, 37, 38) Již během návštěvy pracovníků VOP jsem byla upozorněna na nedostatečné vedení sociálních záznamů o kontaktech s rodinou do spisové dokumentace dítěte. Okamžitě jsme zavedli opatření a následně vedeme důsledně zápisy o kontaktech a o práci s rodinou. Práci s rodinou, poskytování sociálního poradenství a nácvik rodičovských dovedností jsme prováděli a provádíme od vzniku našeho zařízení vždy, pokud má rodič zájem. V rozhovoru s Vašimi pracovníky jsem uvedla, že jsme do nedávna poskytovali SAS v rámci naší terénní pobočky a měli jsme tedy k dispozici více pracovníků pro tuto činnost. Plně si uvědomujeme, že na spolupráci s rodinou a sociálními pracovníky OSPOD závisí úspěšnost naší práce. Za pochybení považujeme naši nedostatečnou dokumentaci a v tomto směru jsme provedli opatření k odstranění tohoto nedostatku.

Opatření 36) Databázi poskytovatelů sociálních služeb máme na zařízení zpracovanou. V rámci komunitního plánování působím jako vedoucí pracovní skupiny rodina, děti a mládež, dále jako předsedkyně sociální komise jako poradního orgánu rady města, jsem i členkou komise SPOD při OSPOD v Chomutově. Spolupráci s poskytovateli sociálních služeb jako nástroje řešení problémů rodičů a dětí tedy hojně využíváme i v rámci našeho zařízení.

Prostředí

9. Ubytování

9.1. Vybavení zařízení

Zařízení má vymezenou cílovou skupinu 0-18 let. Zařízení jednotlivých bytů přizpůsobujeme věku a skladbě dětí. V případě, že jsou na bytě starší školáci, ze skladu obměníme zařízení jednotlivých pokojů podle jejich potřeb. Z Vaší zprávy vyplývá domněnka, že nějakým způsobem ovlivňujeme věkovou skladbu dětí v zařízení. Pokud máme volnou kapacitu, přijímáme samozřejmě všechny děti v cílové skupině. Pokud je potřeba přijmou dítě nad stanovenou kapacitu, samozřejmě upozorňujeme žadatele jaká věková skupina dětí je na bytě umístěna a to proto, aby počítali s tím, že pokud dítě

přijaté nadstav, je výrazně starší, bude na pokoji např. s kojencem. Tím však žádným způsobem neomezujeme přijetí dětí starších.

9.2. Vlastní uzamykatelný prostor

Opatření 39) Pokud jsou na bytě starší školáci, mají možnost uzamknout si zásuvku v psacím stole na pokoji. U mladších dětí využíváme jeden uzamykatelný prostor na bytě, klíče od něj má teta. Pokud mají děti cennosti větší hodnoty, mohou využít uzamykatelný prostor v kanceláři zařízení.

Na základě Vašeho doporučení zajistíme další uzamykatelné prostory na bytech.

9.3. Srozumitelnost a dostupnost vnitřních pravidel

Pokud přichází rodič či jiná návštěva do zařízení prochází vždy chodbou před kanceláři, vedle kterých visí na nástěnce vnitřní řád zařízení, zároveň je rodič vždy seznámen s vnitřním řádem při přijetí dítěte a jeho podpis na kopii řádu je součástí spisové dokumentace dítěte.

Opatření 40) Doplníme vnitřní pravidla do návštěvních místností a na jednotlivé bytové jednotky.

Opatření 41) Zpracováváme nové zobrazení základních pravidel a práv dítěte, tak aby bylo srozumitelné i mladším dětem.

10. Toalety a sprchy

10.1. Uzamykatelnost toalet a sprch

Opatření 42) V současné době zajišťujeme dovybavení toalet a koupelen uzamykatelnými mechanismy. Vzhledem k finanční náročnosti, oslovujeme sponzory s žádostí o finanční pomoc.

Personál

11. Rozvrh směn

Podnět předán na vedení FOD.

12. Genderový poměr

Opatření 43) Vzhledem k náplni práce a finančnímu ohodnocení našich pracovníků je téměř nemožné najít uchazeče o práci v zařízení mezi muži. Pokud se podaří nastavit stabilnější financování ZDVOP v plánované novele zákona o sociálně-právní ochraně dětí, bude jistě snadnější rozšířit naše řady o muže např. na pozicích řidič, údržbář.

FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ
Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
Pracoviště KLOKÁNEK Chomutov
Kamenný Vrch 5307, 430 04 Chomutov
tel.: 474 650 575 IČ: 00499277

Ing. Karina Sobotková
ředitelka ZDVOP Klokánek v Chomutově